

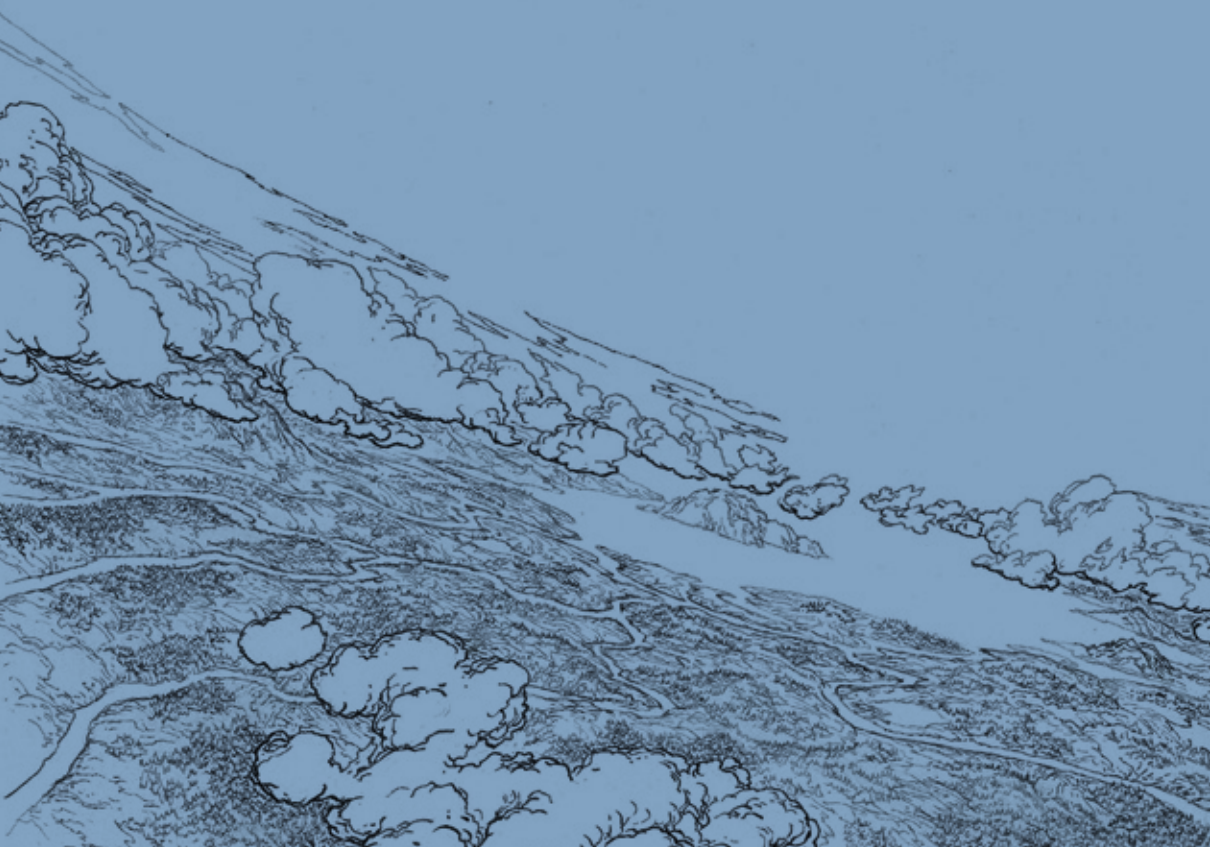
VEIDRODŽIŲ VIEŠNIA

1 dalis

ŽIEMOS SUŽADĖTINIAI

Christelle Dabos

ŽIEMOS SUŽADĖTINIAI

Versta iš:
Christelle Dabos
LA PASSE-MIROIR. LIVRE 1.
LES FIANCÉS DE L'HIVER
Gallimard Jeunesse, Paris, 2013

Cet ouvrage, publié dans le cadre du programme d'aide à la publication
„Oscar Milosz“, bénéficie du soutien de l'Institut français de Lituanie.

Knygos leidimą remia Prancūzų institutas Lietuvoje
(O. Milašiaus programa knygų leidybai remti).

**INSTITUT
FRANÇAIS**
LITUANIE

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės
Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© *Gallimard Jeunesse*, 2013

Viršelio iliustracija, Laurent Gapaillard © *Gallimard Jeunesse*

Pirmą kartą 2013 m. pavadinimu *La Passe-miroir. Livre 1 Les fiancés de l'hiver*
išleido *Gallimard Jeunesse*, Paryžius, Prancūzija.

Lietuvių kalba išleista susitarus su *Gallimard Jeunesse*, Paryžius, Prancūzija.

Visos teisės saugomos.

© Vertimas į lietuvių kalbą, Monika Rudokaitė-Marcinkevičienė, 2021

© Leidykla „Niekio rimto“, 2021

ISBN 978-609-441-784-9

Christelle Dabos

VEIDRODŽIŲ VIEŠNIA

1 dalis

ŽIEMOS SUŽADĖTINIAI

Iš prancūzų kalbos vertė Monika Rudokaitė-Marcinkevičienė

Vilnius
2021

TURINYS

ARCHYVARAS.....	9
SKILIMAS.....	21
UŽRAŠAI.....	31
LOKYS.....	49
OBSERVATORIJA.....	58
VIRTUVĖ.....	69
MEDALIS.....	80
ĮSPĖJIMAS.....	93
VAROVAS.....	100
DANGAUS CITADELĖ.....	109
DRAGŪNAI.....	116
KAMBARYS.....	128
PABĖGIMAS.....	142
SODAS.....	156
SESUO.....	170
NAGAI.....	184
AUSIS.....	202
MIMAS.....	215

II DALIS. MĖNESIENOJE.....226

RAKTAS.....226

LAPINAS.....241

VAIKAS.....258

BIBLIOTEKA.....271

VIZITAS.....285

ADMINISTRACIJA.....296

APELSINAS.....314

BELANGĖS.....326

NIHILISTĖ.....335

PASITIKĖJIMAS.....345

GRĖSMĖ.....358

OPERA.....375

TRAUKINIŲ STOTIS.....389

ILIUZIJOS.....402

SUBRETĖ.....419

KAULIUKAI.....430

ANGELAS.....447

VEIDRODŽIŲ VIEŠNIA.....464

APIE AUTORE.....471

Fragmentas

Iš pradžių mes buvome vienis.

Bet Dievas nusprendė, kad jo tai netenkina, todėl mus atskyrė. Iki valiai prisilinksminęs, Dievas pavargo ir mus pamiršo. Jo abejingumas galėjo būti toks žiaurus, jog mane tai gąsdino. Dievas mokėjo būti ir švelnus, ir aš jį mylėjau labiau nei bet ką kitą.

Manau, jog tam tikra prasme visi būtume galėję gyventi laimingai – Dievas, aš ir kiti – be tos prakeiktos knygūkštės. Ji man kėlė pasibjaurėjimą. Žinojau, kokia bjaurastis mane su ja sieja, bet tas siaubas ištiko vėliau, daug vėliau. Ne iškart supratau, buvau pernelyg neatidi.

Mylėjau Dievą, bet neapkenčiau tos knygos, kurią jis atvėrė dėl neaiškios priežasties. Dievą tai be galo linksmينو. Kai Dievas būdavo patenkintas – rašydavo. Kai pykdavo – rašydavo. Vieną dieną, būdamas ypač prastos nuotaikos, jis padarė kvailystę.

Dievas suskaldė pasaulį į gabalus.

ARCHYVARAS

Dažnai sakoma, kad senos buveinės turi sielą. Animoje – plūduriojančioje salelėje, kur daiktai atgyja – senos buveinės dažnai esti bjauraus būdo.

Pavyzdžiui, šeimos Archyvo pastatas būdavo visuomet prastai nusiteikęs. Diena po dienos jis eižėjo, girgždėjo, smego, pūškavo, reikšdamas nepasitenkinimą. Jį erzino oro gūšiai, kuriems įsiveržus vasarą trinksėdavo praviros durys. Negalėjo pakęsti lietaus, nuo kurio rudenį lietaus vamzdis pasidengdavo purvo sluoksniu. Jam nepatiko žiemą pro sienas prasiskverbianti drėgmė. Jį siutino kiekvieną pavasarį jo kiemą užtvindančios piktžolės.

O už vis labiausiai Archyvo pastatas nemėgo darbo laiko nepaisančių lankytojų.

Todėl, be jokios abejonės, ankstyvą rugsėjo rytą pastatas eižėjo, girgždėjo, smego ir pūškavo dar labiau nei visuomet. Jis juto, kad kažkas ateina, nors dar buvo gerokai per anksti knaisiotis archyvuose. Šis lankytojas net nebuvo iš tų, kurie tvarkingai įeina pro pagrindines duris. Jis įsibrovė į patalpą kaip vagis, tiesiai pro Archyvo rūbinę.

Pačiam veidrodinės spintos vidury išdygo nosis.

Ji brukosi pirma. Netrukus pasirodė akinių lęšių pora, antakių lankai, kakta, burna, smakras, skruostai, akys, plaukai, kaklas ir ausys. Iki pečių juostos iš veidrodžio išniręs veidas apsidairė, pasisukdamas į dešinę, paskui į kairę. Tada šiek tiek žemiau išlindo kelis, paskui save traukdamas ir iš veidrodinės spintos išplėšdamas

visą kūną, kaip tai darydavo vonios kambaryje. Iš veidrodžio išni-
ręs siluetas regėjosi tik kaip senas nudrįskęs paltas, pilki akiniai ir
ilgas trispalvis šalikas.

O už šių sluoksnių glūdėjo Ofelija.

Ją supančios įpykusios rūbinės spintos ėmė protestuoti dėl
tokio įsiveržimo, kuriuo buvo pažeista Archyvo tvarka. Baldai
girgždino vyrius ir trypė kojelėmis. Pakabos triukšmingai dau-
žėsi, lyg koks vaiduoklis jas trankytų vieną į kitą.

Ofelijos visiškai nebaugino toks rodomas pyktis. Ji buvo pra-
tusi prie Archyvo įtarumo.

– Ramiau, – sušnabždėjo Ofelija. – Ramiau...

Netrukus baldai nurimo, o pakabos nutilo. Archyvo pastatas
ją atpažino.

Ofelija išėjo iš rūbinės ir vėl uždarė duris. Ant lentelės buvo
užrašyta:

**DĖMESIO! KAMBARIUOSE ŠALTA,
DĖVĖKITE PALTĄ.**

Susikišusi rankas į kišenes ir apsimuturiavusi ilgu iš paskos
besidriekiančiu šaliku, Ofelija praėjo pro lentynų su sužymėtais
skyriais – „Gimimo liudijimų registras“, „Mirties liudijimų re-
gistras“, „Kraujo ryšiais susijusių asmenų santuokos sudarymo
išimtinė tvarka registras“ – eilę. Švelniai stumtelėjo skaityklos
duris – nė gyvos dvasios. Langinės buvo užvertos, bet pro jas
prasiskverbę pavieniai saulės spinduliai apšvietė prietemoje
skendinčių suolų eilę. Iš sodo atklydus strazdo trelėms, regis,
pliūptelėjo daugiau šviesos. Archyve buvo taip žvarbu, kad kilo
noras atverti langus ir iš lauko įleisti šiltesnio oro.

Akimirką Ofelija sustingo tarpduryje. Ji stebėjo brėkšmoje parketu lėtai slystančių saulės spindulių pluoštą, giliai traukė senų baldų ir vėsaus popieriaus kvapą.

Greitai Ofelija nebejus to kvapo, kuriuo buvo persmelkta jos vaikystė.

Ji lėtai nužingsniavo prie archyvaro būsto. Atskira erdvė buvo atitverta paprasčiausiomis užuolaidomis. Nors buvo ankstyvas metas, iš ten sklido stiprus kavos aromatas. Ofelija kostelėjo į šaliką, taip pranešdama apie savo atėjimą, bet ją užgožė sena operos arija. Tada ji įsmuko pro užuolaidas. Archyvaro ilgai ieškoti nereikėjo, nes kambarys atstojo ir virtuvėlę, ir svetainę, ir miegamąjį, ir *skaitymo* kambarį – archyvaras sėdėjo ant lovos, įbedęs nosį į laikraštį.

Tai buvo žilagalvis senukas netvarkingai išdrikusiais plaukais. Dėl į akiduobę išpraustos lupos jo akis atrodė milžiniška. Mūvėjo pirštines, o po švarku buvo pasivilkęs baltus netvarkingai išlygintus marškinius.

Ofelija dar kartą kostelėjo, bet archyvaras jos neišgirdo dėl iš gramofono sklindančios muzikos. Paniręs į skaitinius jis bandė pritarti niūniuodamas, bet nelabai pataikė į taktą. Dar buvo girdėti kavinuko šnypštimas, krosnies spragsėjimas ir kiti įprasti Archyvo pastato skleidžiami garsai.

Ofelija gėrė į save ypatingą šio būsto aurą – senuko nepataikomas natas, pro užuolaidas besiskverbiančią brėkštančios dienos šviesą, atsargiai verčiamų lapų šiugždėjimą, kavos aromatą, žemą balso tembrą, dujų degiklio skleidžiamą naftalino kvapą. Kambario kampe stovėjo šachmatų lenta, ant kurios esančios figūros pačios atliko ėjimus, tarsi varžytųsi du nematomi žaidėjai. Ofelija

nenorėjo nieko liesti, troško, kad viskas liktų taip, kaip yra, grįžti, iš kur atėjusi, kad nesugadintų šio šeimyninio paveikslo.

Tačiau jai reikėjo ryžtis nutraukti šią idilę. Ofelija prisiartino prie lovos ir patapšnojo archyvarui per petį.

– Po šimts! – suriko šis pašokdamas ant kojų. – Ar negalėtum perspėti prieš taip įvirsdama?

– Mėginau, – atsiprašė Ofelija.

Ji pakėlė ant kilimo nuriėdėjusią lupą ir padavė ją archyvarui. Tada nusimetė palatą, kuriuo buvo susisiautusi nuo galvos iki kojų, nusivyniojo begalinį šaliką ir pakabino jį ant kėdės atkaltės. Iš merginos liko tik smulkutė figūrėlė sunkiomis rusvomis išsitaršiusiomis garbanomis, užsikabinusi akinius stačiakampiais rėmeliais ir vilkinti pagyvenusiai damai labiau pritinkančiais apdaraais.

– Ir vėl atėjai pro rūbinę, ar ne? – suniurnėjo archyvaras, valydamas lupą rankove. – Tas apsėdimas landžioti pro veidrodžius nederamu laiku! Gerai žinai, kad mano lūšna neapkenčia netikėtų vizitų. Vieną dieną baigsis tuo, kad tau ant galvos nukris sija, tu to tikrai prisiprašysi.

Nuo archyvaro šiurkštaus tono drebėjo jo išpuoselėti ausis siekiantys ūsai. Jis sunkiai pakilo nuo lovos ir sugriebė kavinuką murmedamas vietiniu dialektu, kuriuo jis vienintelis dar kalbėjo visoje Animoje. Tvarkantis archyvą senolis buvo įstrigęs praeitame šimtmeityje. Net laikraštis, kurį jis sklaidė, buvo mažiausiai pusės amžiaus senumo.

– Puodelį kavos, dukrele?

Archyvaras nebuvo labai draugingas, bet kaskart, kaip ir šią akimirką, išvydus Ofeliją jo akyse imdavo šokčioti žiburėliai. Jis visada jautė prielankumą dukterėčiai, be abejo, todėl, kad iš visos

giminės ji buvo į ją panašiausia: tokia pat senamadiška, tokia pat vienišė ir santūri kaip jis.

Ofelija pritariamai linktelėjo. Jai pernelyg gniaužė gerklę, kad galėtų kalbėti.

Archyvaras buvo jos senelio brolis. Jis pripylė du puodelius garuojančio gėrimo.

– Vakar vakare trumpai šnektelėjau telefonu su tavo mama, – neaiškiai murmėjo sau į ūsus. – Ji buvo tokia susijaudinusi, kad nesupratau nė pusės to, ką ji tauškė. Bet supratau svarbiausią dalyką – pagaliau tu tapsi nuotaka.

Ofelija linktelėjo netardama nė žodžio. Tada senelio brolis suraukė vešlius antakius.

– Prašau, neraukyk nosies. Mama tau surado jaunikaitį, ką čia bepridursi.

Jis ištiesė Ofelijai puodelį ir vėl sunkiai klestelėjo ant lovos, sugirgždindamas lovos linges.

– Pritūpk, reikia rimtai pasikalbėti, kaip krikštatėviui su krikštadukra.

Ofelija prisistūmė kėdę prie lovos. Ji nužvelgė savo senelio brolių ir jo švytinčius ūsus, apimta nerealumo jausmo. Jai regėjosi, kad jo akimis stebi, kaip palei nosį išplėšiamas jos gyvenimo puslapis.

– Numanau, kodėl į mane taip šnairuoji, – pareiškė archyvaras. – Bet šį kartą sakau *ne*. Nebenoriu matyti nuleistų pečių, paniurusio žvilgsnio ir girdėti sunkių, širdgėlos kupinų atodūsių. – Jis pagrūmojo žilais plaukais apžėlusiu nykščiu ir smiliumi. – Tu jau atstūmei du pusbrolius! Sutinku, kad jie buvo bjaurūs kaip rupūžės ir storžieviai kokių reta, bet juos atstumdamą įžeidei visą šeimą. Ir blogiausia, kad aš tapau tavo bendrininku, padėjusiu

sužlugdyti šias sužadėtuves. – Senolis atsiduso į ūsus. – Pažįstu tave kaip nuluptą. Esi sukalbamesnė nei sugyvenama, niekada nekeli balso, niekada nesiaikštiji, bet vos tau užsimenama apie vyrą, tampi kietesnė už titnągą! Tačiau taip jau yra – tavo amžiaus merginai svarbu, kad jaunikaitis patiktų! Jeigu nesusiimsi, šeima tave pasmerks, o aš to nenoriu.

Įbedusi nosį į puodelį Ofelija nusprendė nebetylėti.

– Dėde, nesirūpinkite. Atėjau čia ne prašyti sukliudyti šiai santuokai.

Tą pačią akimirką gramofono adatėlė įstrigo griovelyje. Pasikartojantis soprano aidas užtvindė kambarį: „Jeigu tik... jeigu tik... jeigu tik... jeigu tik... jeigu tik...“

Senelio brolis nepakilo išlaisvinti įkliuvusios adatėlės. Jis buvo pernelyg apstulbęs.

– Ką tu čia balbatuoji? Nenori, kad įsikiščiau?

– Ne. Vienintelė paslauga, kurios šiandien atėjau paprašyti – leisti pasinaudoti archyvu.

– Mano archyvu?

– Šiandien.

„Jeigu tik... jeigu tik... jeigu tik... jeigu tik...“ – kartojo užstri-gusi plokštelė.

Senelio brolis nepatikliai kilstelėjo antakius, pirštais kedendamas ūsus.

– Ir nesitiki, kad tave užstosiu prieš motiną?

– Nepadės.

– Nei kad suminkštinsiu tavo silpnavalio tėvo širdį?

– Tekėsiu už man išrinkto vyro. Tai nebėra taip sunku.

Patefono adatėlė atšoko ir ramiai tęsė savo kelionę, o sopranas triumfuodamas šaukė: „Nors tave myliu, saugokis!“

Ofelija kilstelėjo akinius ant nosies ir nemirksėdama įsistebeilijo į krikštatėvį. Jos akys buvo rudos, o jo – aukso spalvos.

– Pagaliau išaušo laiminga diena! – su palengvėjimu atsiduso senolis. – Pripažįstu, jog nesitikėjau, kad kada nors ištarsi šiuos žodžius. Jis tikrai tau krito į akį, tas vaikinys. Atskleisk, kas jis toks?

Ofelija atsistojo nuo kėdės ir nurinko puodelius. Norėjo juos praskalauti, bet kriauklė iki pat kraštų jau buvo prikrauta nešvarių lėkščių. Paprastai Ofelija nemėgo namų ruošos, bet šįryt atsisagstė pirštines, atsiraitojo rankoves ir suplovė indus.

– Jūs jo nepažįstate, – pagaliau tarė.

Jos šnabždesį nustelbė tekantis vanduo. Senelio brolis išjungė gramofoną ir prisiartinio prie kriauklės.

– Neišgirdau. Ką sakei, dukrele?

Ofelija tuoj pat užsuko vandens čiaupą. Ji kalbėjo prislopintu balsu, jos tarsena buvo neaiški, todėl dažnai turėdavo kartoti pasakytus žodžius.

– Jūs jo nepažįstate.

– Pamišti su kuo kalbi! – pasišaipė senelio brolis sukryžiuodamas rankas. – Galbūt aš ir neišlendu iš archyvo, bet geriau nei bet kas kitas žinau genealoginę medį. Tas jaunuolis nėra vienas iš tavo tolimiausių pusbrolių nuo slėnio iki Didžiųjų Ežerų, nes nėra tokio, apie kurį nežinočiau.

– Jūs jo nepažįstate, – nepasidavė Ofelija.

Ji šveitė lėkštę kempine žvelgdama tuščiu žvilgsniu. Be apsaulginių pirštinių liečiant visus šiuos indus jos atmintyje nevalingai

Prieš daugybę amžių pasaulis suskilo į gabalus. Dabar jį sudaro atskiros ore plūduriuojančios salos, vadinamos arkomis. Visų jų visuomenės vystėsi nepriklausomai vienos nuo kitų, kiekvienos jų gyventojai turi savų ypatingų magiškų galių, tačiau visi paklūsta savo šeimos galvoms – pusiau dieviškomis būtybėms, iš kurių ir paveldėjo stebuklingus gebėjimus.

Ofelija gyvena Animoje – arkoje, kurioje daiktai turi sielas. Ji turi ypatingą gebėjimą perskaityti įvairių objektų atmintį ir labiausiai už viską mėgsta tyliai dirbuotis savo muziejuje. Suknelės, aukštuomenės intrigos ar besiperšantys vaikinai jai mažiausiai rūpi. Tačiau ramų Ofelijos gyvenimą sugriauna netikėtas Animos matriarchių įsakymas: ji atrinkta kaip tinkamiausia kandidatė sudaryti politinę santuoką su nepažįstamu vyru iš Polio arkos. Prieš savo valią įmesta į atšiaurią, žiaurią ir visiškai svetimą kultūrą mergina turės savyje atrasti tiek stiprybės ir sumanumo, kiek iki šiol nė pati nenumanė turėjusi.

„Žiemos sužadėtiniai“ – pirmoji prancūzų rašytojos Christelle Dabos maginės fantastikos tetralogijos „Veidrodžių viešnia“ dalis. Šios knygos susilaukė didelio skaitytojų bei kritikų dėmesio, nemažai literatūrinių apdovanojimų Prancūzijoje ir yra išverstos į daugybę užsienio kalbų.

Redaktorė Danguolė Vanagaitė
Korektorė Eglė Devižytė
Maketavo Miglė Dilytė
Tiražas 3000 egz.
Išleido leidykla „Nieko rimto“
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius
www.niekorimto.lt
Spausdino UAB BALTO print
Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

Prisidengdama nušiorusiu šaliku ir akiniais Ofelija slepia nepaprastus talentus: ji moka nuskaityti daiktus ir geba vaikščioti kiaurai veidrodžiais iš vienos vietos į kitą. Ofelija ramiai gyveno Animoje, kol vieną dieną ją sužadėjo su galingam dragūnų klanui priklausančiu jaunuoliu Tornu. Mergina privalo palikti šeimą ir sekti paskui sužadėtinį į Mėnesieną, ore kybančią Polio sostinę. Kodėl pasirinko būtent ją? Kodėl jai reikia slėpti savo tikrąją tapatybę? Nieko neįtarianti Ofelija tampa mirtino sąmokslų įrankiu.

Būsite pakerėti nepamiršamos herojės, turtingo ir įspūdingo pasaulio ir be galo intriguojančio siužeto. Susipažinkite su pirmąją didžiosios fantastinės sagos knyga ir stulbinančia vaizduote pasižyminčios autorės talentu.

„Nuo pat pirmos knygos Christelle Dabos pribloškia savo galinga vaizduote.“

„Télérama“

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

VEIDRODŽIŲ VIEŠNIA
1 dalis

VEIDRODŽIŲ VIEŠNIA

CHRISTELLE
DABOS

1 dalis

ŽIEMOS
SUŽADĖTINIAI

ŽIEMOS SUŽADĖTINIAI

